

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยในบทนี้จะครอบคลุม วัตถุประสงค์ในการวิจัย สมมติฐาน ของการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง วิธีดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีวิเคราะห์ข้อมูล การ อภิปราย และข้อเสนอแนะในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียน ไม่คุ้ลตามแนวคิดพหุ วัตถุนธรรมศึกษาเรื่อง ภาษาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียน ไม่คุ้ลตามแนวคิดพหุ วัตถุนธรรมศึกษา กับการเรียนการสอนแบบปกติเรื่อง ภาษาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียน ไม่คุ้ลตามแนวคิดพหุ วัตถุนธรรมศึกษา กับการเรียนการสอนแบบปกติเรื่อง ภาษาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อสังคมพหุ วัตถุนธรรมของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ บทเรียน ไม่คุ้ลตามแนวคิดพหุ วัตถุนธรรมศึกษา กับการเรียนการสอนแบบปกติเรื่อง ภาษาฯ ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ภาษาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน โดยใช้บทเรียน ไม่คุ้ลตามแนวคิดพหุ วัตถุนธรรมศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ภาษาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน โดยใช้บทเรียน ไม่คุ้ลตามแนวคิดพหุ วัตถุนธรรมศึกษา สูงกว่าการเรียนการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่เรียนโดยการใช้บทเรียน ไม่คุ้ลตามแนวคิดพหุ วัตถุนธรรมศึกษามีเจต คติที่ดีต่อสังคมพหุ วัตถุนธรรม สูงกว่าการเรียนการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนบ้านดอนรัก จังหวัดปัตตานี จำนวน 2 ห้อง 60 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้วิธีการจับฉลาก เพื่อใช้เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม ซึ่งมีจำนวน 30 คน เป็นกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโนมูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีรูปแบบการทดลองแบบ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยจะมีการทดสอบก่อนทดลอง สอบหลังการทดลอง และมีการวัดเจตคติของทั้ง 2 กลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนโนมูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และแบบวัดเจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม ดังรายละเอียดดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนโนมูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เรื่อง ศาสนา จำนวน 10 แผน
2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติเรื่อง ศาสนา จำนวน 10 แผน
3. บทเรียนโนมูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เรื่อง ศาสนา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ซึ่งมีประสิทธิภาพ เท่ากับ $82.67/80.67$
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา จำนวน 1 ฉบับ รวม 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก ซึ่งมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ $0.37 - 0.80$ ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ $0.2 - 0.33$ และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

5. แบบวัดเจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม จำนวน 1 ฉบับ รวม 32 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.70 – 4.99 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เพื่อศึกษาผลของการใช้บทเรียนโน้มูลเรื่อง ศาสนา ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนดำเนินการทดลอง

1.1 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนโน้มูล ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เรื่อง ศาสนา แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติเรื่อง ศาสนา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา แบบวัดเจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม บทเรียนโน้มูล เอกสาร วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ และกระดาษคำตอบ

1.2 จัดแบ่งกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ห้องเรียน โดยวิธีการจับลากเข้ากลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน

1.3 ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลอง

2. ขั้นดำเนินการสอน

ผู้วิจัยทำการทดลองสอนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยตนเอง ดังนี้

2.1 กลุ่มทดลอง สอนโดยใช้บทเรียนโน้มูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เรื่อง ศาสนา จำนวน 10 แผน

2.2 กลุ่มควบคุม สอนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ เรื่อง ศาสนา จำนวน 10 แผน

3. ขั้นหลังการสอน

3.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา และแบบวัดเจตคติที่ มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.2 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา และ เจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนที่ได้จากการกลุ่มตัวอย่าง

2. ทดสอบค่าที (t-test) จากคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่างๆ

2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ระหว่างก่อนและหลัง การสอนของกลุ่มทดลอง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน (Dependent Samples)

2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา หลังการสอนระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่สัมพันธ์กัน (Independent Samples)

2.3 เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม ระหว่างกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่สัมพันธ์กัน (Independent Samples)

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยข้างต้น ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของบทเรียน ไม่ดูดึงเรื่อง ศาสนาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา มีค่าเท่ากับ $82.67/80.67$ สรุปได้ว่า บทเรียนไม่ดูดึงเรื่อง ศาสนาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ มีค่าไม่น้อยกว่า $80/80$

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียน ไม่ดูดรามาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษามี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา หลังสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโน้มดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา สูงกว่า�ักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโน้มดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษามีเจตคติต่อสังคมพหุวัฒนธรรมสูงกว่า�ักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

จากสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า�ักเรียนชั้นปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโน้มดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนาสูงกว่าก่อนเรียน

จากการทดสอบสมมติฐาน พนว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นปีที่ 5 หลังจากเรียนโดยใช้บทเรียนโน้มดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการเรียนโดยใช้บทเรียนโน้มดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา สูงขึ้นเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้วิจัยหลายคน ได้แก่ บุญลักษณ์ พิมพา (2530 : 47) เปรียบเทียบผลก่อนและหลังเรียนบทเรียนโน้มดูลวิชาภาษาไทยเรื่อง “กาพย์ยานี 11” ของนักเรียนชั้นปีที่ 5 มีความแตกต่างกันที่ระดับ .01 โดยที่กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา พ่วงชูศักดิ์ (2531 : 78) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม สอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาวดี วรรณ สุขตระกูล (2535 : 45) ศึกษาเรื่องการสร้างบทเรียนโน้มดูลวิชาภาษาไทย เรื่องกลอนสุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพินกงวิทยาคม จังหวัดสระบุรี คะแนนสอบก่อนเรียน และหลังเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาวัลย์ มีพัฒน์ (2546 : 129) ศึกษาเรื่อง การสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมโดยใช้บทเรียนโน้มดูล เรื่องกล่องอู่ตะเภา กรณีศึกษา โรงเรียนพะตุงประisanคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรูํ ก่อนและหลังการเรียนด้วยบทเรียนโน้มถ่วง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสอนโดยใช้บทเรียนโน้มถ่วง เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นระบบที่เน้นแบบแผน โดยรวมการสอนหลายลักษณะไว้ด้วยกันทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย สามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง มีวิธีการในการศึกษาข้อมูลหลากหลายรูปแบบ ซึ่งจะช่วยตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน อีกทั้งช่วยลดบทบาทการสอนของผู้สอน ทำให้ผู้สอนมีเวลาในการพบรู้เรียนเป็นรายบุคคลและสามารถสอนซ่อมเสริมให้ผู้เรียนได้อีกด้วย และการที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นดังกล่าวอภิปรายผลได้ว่าบทเรียนโน้มถ่วงเป็นสื่อนวัตกรรมที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยที่นักเรียนแต่ละคนสามารถศึกษาได้เร็วข้ามตามวุฒิภาวะด้านสติปัญญาและความพร้อมของแต่ละคน นักเรียนมีโอกาสเรียนด้วยตัวเองตามความสามารถของแต่ละคน เป็นการสนองตอบความแตกต่างระหว่างบุคคล จากการทดลองผู้วิจัยสังเกตพบว่านักเรียนจะมีความกระตือรือร้นในการศึกษาและทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อต้องการเรียนรู้ในบทเรียนต่อๆ ไป ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนมากขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องเรียนไปพร้อมกับคนอื่น นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนส่งผลให้ผลการเรียนดียิ่งขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เป็นการสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ภาษาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนโดยใช้บทเรียนโน้มถ่วงตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาสูงกว่าก่อนเรียน

จากสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า "นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโน้มถ่วงตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเรื่อง ภาษาฯ สูงกว่า นักเรียนที่เรียนแบบปกติ"

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ภาษาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโน้มถ่วงตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาสูงกว่า นักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริลักษณ์ หนั่นกิจ (2540 : 72-76) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทรัพยากรสัตว์ป่า สำหรับนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้นโดยใช้บทเรียนโนมูลกับการสอนปกติได้ผลเช่นเดียวกันคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนโนมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโนมูล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Murman (1972 : 1593-A) สำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับความสามารถระหว่างการสอนโดยใช้บทเรียนโนมูลกับการสอนแบบปกติ พบว่า บทเรียนโนมูลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้บทเรียนโนมูลมากกว่า การสอนแบบปกติ ทั้งในด้านบรรยายการเรียนประสบการณ์และความสัมพันธ์ระหว่างกัน

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโนมูลได้ใช้กระบวนการเรียนหลากหลายวิธี ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดความรู้เพิ่มเติมหรือทบทวนความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้เรียนที่มีความรู้แตกต่างกันก็สามารถเรียนรู้ได้โดยมีผู้สอนคอยให้ชี้แนะและให้ความช่วยเหลือ ผู้เรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโนมูลจะใช้วิธีการต่างๆ ที่หลากหลายในการเรียนรู้ เช่น การตั้งคำถาม การคิดเบริญเทียบ การระดมสมอง การนำเสนอ การมีส่วนร่วมในการอภิปราย การสร้างแผนผังความคิด สรุปบทเรียน การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการเหล่านี้ถือว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจัดอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากการคิด การค้นคว้า การทดลอง และการสรุปเป็นความรู้โดยตัวผู้เรียนเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าวเป็นการสนับสนุนว่า การเรียนโดยใช้บทเรียนโนมูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาสามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงขึ้น ได้มากกว่าการเรียนแบบปกติ

จากสมมติฐานข้อที่ 3 ที่กล่าวว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโนมูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษามีเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโนมูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า การเรียนโดยใช้บทเรียนโนมูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาจะทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ ผลการวิจัยนี้อาจมาจากการเรียนโดยใช้

บทเรียน โนมูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา ซึ่งมีการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและสนุกสนานกับกิจกรรมการเรียนที่หลากหลาย ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย มีโอกาสทางการเรียนอย่างเท่าเทียมกัน แม้ว่าความสามารถของผู้เรียนจะแตกต่างกัน แต่ก็สามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถของตน อีกทั้งยังแทรกเนื้อหาและกิจกรรมที่เน้นการยอมรับความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม มีการเรียนรู้ความแตกต่างของสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะความแตกต่างในเรื่องของศาสนา เน้นการศึกษาแนวคิดหลักและแนวทางการปฏิบัติของแต่ละศาสนา และมีการนำมาเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของแต่ละศาสนา อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและร่วมกันอภิปราย ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ เกิดการยอมรับความแตกต่างในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในเรื่องของความแตกต่างทางด้านศาสนา วัฒนธรรมประเพลิงของคนในสังคมส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม มองโลกในแง่ดี และเปิดกว้างมากขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นการสนับสนุนว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียน โนมูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษามีเจตคติต่อสังคมพหุวัฒนธรรมสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องผลของการใช้บทเรียน โนมูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่าการเรียนโดยใช้บทเรียน โนมูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนสูงกว่าการสอนปกติ และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม แสดงให้เห็นว่า การเรียนโดยใช้บทเรียน โนมูล เป็นการเรียนการสอนที่สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม ได้มากกว่าที่เป็นอยู่ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรนำวิธีการสอนนี้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1.2 ใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเรียนโดยใช้บทเรียน โนมูล จะต้องมีการเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อน โดยครูควรอธิบายการเรียนแบบ โนมูล เพื่อให้นักเรียนได้คุ้นเคยและสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียน โนมูลได้อย่างคล่องตัวขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรนำการเรียนโดยใช้บทเรียนโ摩คูล ไปทดลองใช้ กับวิชาอื่นๆ เช่นวิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น
- 2.2 ควรนำการเรียนโดยใช้บทเรียนโ摩คูล ไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอนุบาล